

tă-seu în satul vecin c'o trebă.—Ie séma băete, să nu'ntârđii!—Titu, gândindu a face trebă mai lute, o rupse de fugă. Elu fugi, câtu fugi; însă de la unu timpu, obosi, se pusse josu și șeđu cam multu; și'n loc să câștigel, păgubi timpul. Așa dar' elu sosi fôrte târđiu a casă. Pentru ce?—Pentru că n'a lucratu amésuratu séu potrivitu scopului.—Care a fostu scopulu seu?—Ce miđlôce ș'a alesu?—Pututu-ș'a prin acele a-junge scopulu?—Unu proverbu đice: Încetulu cu încetulu, departe ajungi.

Însă mai 'nainte de tôte, scopulu trebuie să fie bunu, și miđlôcele bine alese. Cine-și propune scopuri séu tendințe rele, ori caută a înlesni ajungerea loru prin miđlôce neertate, este **omu rêu**.

Alecu Ciobotariu, omu milosu, veđu mulți ómeni miseri âmbându desculți, pentru că n'aveau bani să-și cumpere cisme. Elu ș'a propusu a 'nlesni p'acești ómeni miseri, dâruindu-li cisme. Fostu-i-a bunu scopulu?—Însă și elu fiindu miseru, n'avea cu ce să cumpere pelea necesară; de aceea, a furat'o. Bunu miđlocu ș'a alesu?—Cum vedeți, Alecu, macar că era milosu, totu n'a fostu omu bunu. Pentru ce?—Pentru că n'a căutatu a avé miđlôce bune și oneste.—

Alegerea celor mai bune miđlôce pentru a ajunge la unu scopu, de multe ori nu e lucru ușoru; căci omulu se pôte lesne înșelă. De aceea, celu ce vre s'ajungă unu scopu óre-care, trebuie să fie fôrte prevăđitoru întru alegerea miđlôceloru, și să judece, dacă ele-su potrivite ori nu, oneste, ori nu.

31. Paiajenulu. Elu are optu picioare. Sângele seu e albiciosu și rece. Paiajenulu este o insectă mică; dar' face multe lucruri, de care se miră chiar și ómenii. Elu, ca și vermele de mêtasă, face o țesetură meșteșugită, ce sémănă cu o rețeă séu filé, numită pânza paiajenului. Dar' de unde iea aciă, de urđese acéstă pânză?—Singuru o face; și écca cum: Pe pênțele lui, se află o beșică plină cu mursă cleiósă. Beșica are multe bortite; și când voesce paiajenulu să facă aciă, dă drumulu cleiului să éssă afară, care se întinde așa de lungu și subțire, ca nisc e ațeșóre. Din acele ațe, elu urđese pânza sa, pintre grinđi, în ungherele caselor séu pe crengel pomiloru.—Și óre pentru ce face acéstă pânză?—Ce?—elu are nevoe de cămeșă ca ómenii?—Ba, nici de cum; dar' étă pentru ce: Paiajenulu se nutresce cu musce; din fugă nu le pôte prinde; și a sbura, âncă nu pôte.—Apoi cum le capătă?—Lacomele musce, singure vinu în laba sa; căci sburându, dau în rețelele pânzei lui, în care se încurcă, și nu potu eși. Atunci paiajenulu, care pândesce din ungheriu, se repede asupra loru ca unu hođu, de le încurcă și mai tare; apoi apucându-le de gátu, suge dintr'ensele totu sângele ce-lu au, pêně le lassă mórte.

Cu paiajenulu putemu asemănă pe ómenii cei vicleni, cari stau la pândă, și prin miđloculu băturiloru spirtóse, facu a se prinde de nasu ómenii cei proști, ca și muscele în rețeua paiajenului. Ce învățatură folositóre putemu scóte de aci!—Să nu fimu dar' lacomi, nepricepuți și murdari ca muscele; să ne ferimu și să ne rușinăm de a întră în cărcime, precum și de băturile spirtóse, cari suntu curse ¹⁾ ommoritóre, atâtu pentru pungă, câtu și pentru sănătatea nóstră.

Nu te amesteca în tărițe, că te mănâncă porcii.

¹⁾ Capcane.